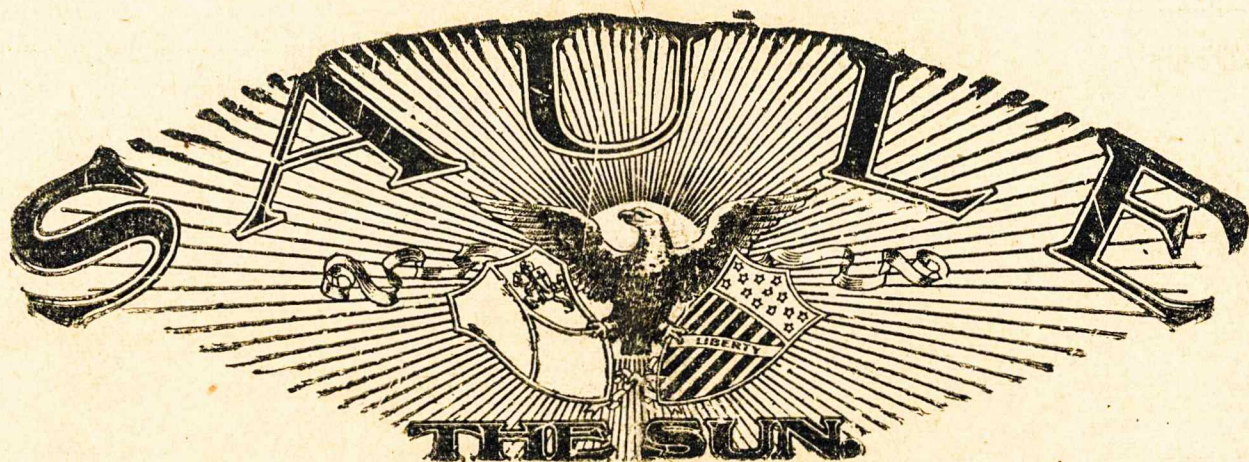

Amerikai Naujos Pareigos

Isz Amerikos

APVOGE BANKA

Vagis Nudurtas Ir Pa- liktas Ant Vieszkelio

CHICAGO, ILL. — Rolfe O. Dreng, trisdesimts penkiu metu amžiaus vyrukas, kuris pabego su bankos \$11,658, buvo nudurtas ir iszmestas ant vieszkelio, netoli Wheaton, Chicago priemiescio. Darbininkas, beedamas in darba uztiko jo lavona ir policijai pranesze. Jo rankos buvo suriszos uzpakalyje ir jo burna uzlipdyta su pleisteriu.

Policijantai speja, kad jis buvo kur kitur nuzydytas ir paskui czia atveztas ir iszmestas. Jis buvo nudurtas su dideliu ir ilgu peiliu. Rolfe Dreng buvo darbininkas bankoje, isz kurios jis pasivoge \$11,658 ir paskui pabego. Jis czia buvo iszdirbes tris metus.

APVOGE SZTORNINKA

PHILADELPHIA, PA. — Du vyrai inejo in Zelig Flax sztora ant 2016 Diamond uly., sumusze szporninka ir ateme isz jo. keturios deszimts asztuonios dolerius. Policijantai sueme kelis juodukus kuriuos jie intaria del daug vagyscziu, bet szporninkas negali tikrai pasakyti ar buvo tiedu ar ne.

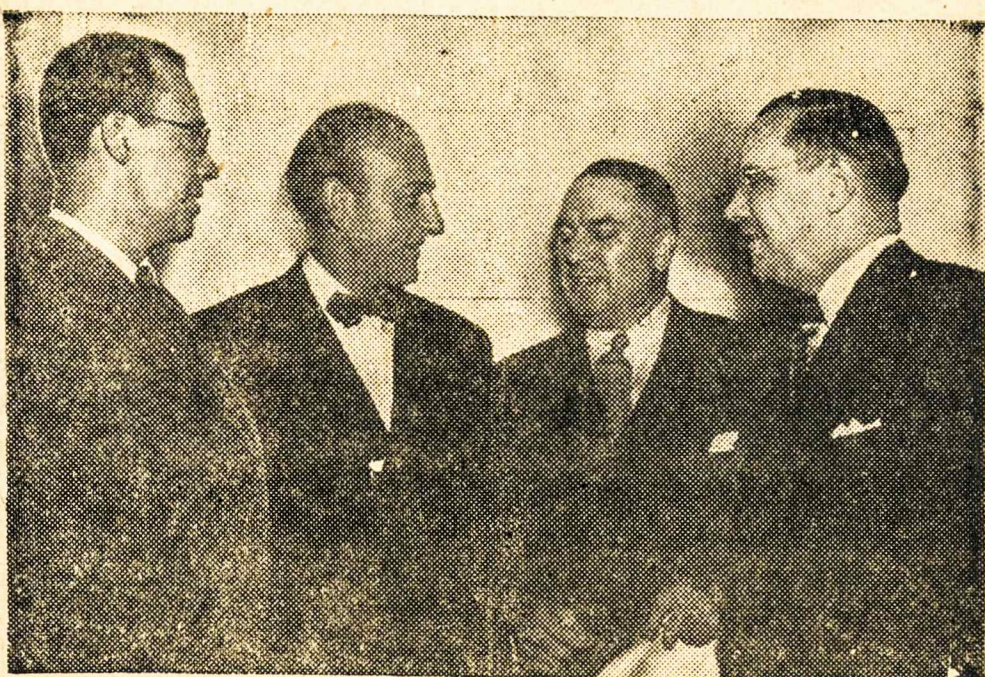
Philadelphijos policijantai dabar diena ir nakti dirba ir sergsti ir jieszko ne tik vagiu ir zmoguzdziu bet suima visus kuriuos jie intaria. Policijos virszininkai baisiai susirupine kad tiek daug vagyscziu ir kitokiu prasikaltimu yra papildoma beveik kasdien ju mieste.

Mes policija negalime ir neketiname pamokinti, bet mes tik tiek noretume patarti ar nors szitokia pastaba padaryti: Philadelphijos mieste reikia daug daugiau policijantu ir da daugiau szviesu ant ulycziu nakczia. Kad ir pacziamie miestoviduryje, stacziai baisu eiti sau vienam nakczia, nes ulyczios apitamsios.

JIESZKO MAZOS MERGAITES

MARION, TENN. — Apie keturi szimtai zmoniu, dauguma isz ju mainieriai, jieszko Cumberland kalnuose mazutes septyniu metu amžiaus geltonplaukes, kuri trys dienos atgal dingo isz savo namu. Jos tevas sako kad jo dukrele Wanda, negali garsiai kalbeti, ir uz tai nebutu galima jos iszgirsti jei-

Sprogstanczia Bomba Ir Rusija

Sprogstanczios "Atom" bombos mokslinczius, David Bradley, po kairei, pasisznekejo su keliais valdininkais per Amerikos Burmeistru Konferencija, ir jis jiems pasake kad Sovietai jau sziandien zino kaip pagaminti tokias sprogstanczias "Atom" bombas kurias Amerika tikisi kad ji viena turi. Jis sako kad jis tikrai tiki kad Rusija zino kaip tokias bombas pa-

daryti, bet ar Rusija turi tokias bombas reikalingo tavoro, medziagos, tai kitas klausimas.

Su mokslincziu Doktoru Bradley pasiszneka, isz kaires in deszine, David Lillienthal, tos sprogstanczios bombos komisijos pirmininkas, Senatorius Brien McMahon, isz Connecticut ir kitas mokslinczius, Ralph J. Watkins.

gu ji szauktusi pagalbos.

Jellice & Virginia Angliu Kompanijos virszininkas, H. C. Kivett uzdare net dvi mainas, kad visi mainieriai padetu tos mergaites jieszkoti. Mažoji Wanda buvo labai lengvai ir plonais drabužiais apsirengusi kai ji pradingo. O naktys czia yra labai szaltos.

PRAGYVENIMAS CZIA BRANGUS

Jeigu mes bedavojame kad pragyvenimas paszieliszkaizai brangus, tai gal nors kiek suraminimo rasime dazinoje kad Europoje tas pragyvenimas yra baisiai daug brangesnis ir sunkesnis.

Pennsylvanijoje zmogus gali sau nusipirkti nauja eile drabuziu, siuta, su vienos sanvaites darbo alga; (nuo \$50 ligi \$100) reiszkaizai, jam reikia viena sanvaite iszdirbti, kad galetu sau nauja siuta nusipirkti.

Budapeszte toks darbininkas turetu daugiau negu tris sanvaites iszdirbti kad galetu toki siuta sau nusipirkti.

Darbininkas Londone turi septyniolika minucziu iszdirbti kad galetu svara mesos nusipirkti; Amsterdam mieste jis turetu visa valanda dirbti; Helsinky mieste jis turetu net dvi valandas iszdirbti; Rymoje jis turetu pustreczios valandos iszdirbti del to mesos svaro; Angliakasis turetu tik dvilyka minucziu padirbti ir jau uzsidirbtu gana del to paties mesos svaro.

Yra daug priezascziu del szito nelygumo. Europos fabrikai ir maszinos buvo sunaikintos

per kara. Karas nepasieke Amerikos zeme. Europoje raudasi politikos, valdzios nepastovumas, permažai fabriku, permažai maszinu ir permažai tinkamo darbininkams maisto. Bet didžiausia priezastis yra, kad tu krasztu valdzios yra pastacziusius baisius rubezius tarpu savos su savo muitais. Viename kraszte randasi per daug maisto; bet muitas per brangus ta maista iszvežti in kita kraszta; aname kraszte randasi per daug geležies, anglies ar kitokio kito tavoro, bet muitas per brangus kitur parduoti.

KRAUSTOSI ISZ KINIJOS

SHANGHAI, KINIJA. — Komunistai pareikalavo kad Amerikiecziai ir Anglai visiszkaizai pasitrauktu isz Kijijos ir kad Amerika su Anglija parsiszauktu namo visus savo kareivius isz to kraszto ir kad musu kariszkaizai laivai greitai iszplauktu isz tu uostu.

Amerikos Laivynas jau ir traukiasi, bet dar keli laivai pasilikio iszvežti Amerikieczius kurie dar tenai randasi.

Anglijos Laivynas nesitraukia, bet dar kelis kariszkus laivus tenai pasiunte.

Amerikos Mariniai, kareiviai rengiasi pasitraukti. Ju czia apie septyni szimtai randasi. Jie buvo atsiunsti apsaugoti Amerikieczius.

Konsulu ir Ambasadoriu namai ir vietos dar nera paleistos. Komunistai szitokias vietas palieka ramybeje, nes jie ketina uzvesti nors kokius santykius su tu atstovus krasztais.

GEGUŽES MENESIS

Gegužes (May) menesis yra visu Kataliku, o ypatingai Lietuviu Kataliku, paskirtas Dievo Motinai, Panelei Szvenčiausiai. Lietuviai gal szita menesi pavadinu nuo pauksztelio gegutes. Anglai szito menesio varda ima isz Lotynu. Rymietis Romulus, vienas isz tu kurie insteige ir pastate ta galinga "Septyniu Kalnu Miestą" Roma uzvardino szita menesi. Jis szita menesi pavadinu "Maius" gerbdamas visus tuos augsztesniuosiis "majores" Senatorius ir Ponus.

Kiti mokslincziai sako, kad Mojaus ar Gegužes menesis gavo savo varda nuo dievaites "Maina" kuri buvo dievaicziau pasiuntine.

Gegužes menesyje apvaikszciojame pavasario sugryzima. Kiekviena tikyba vienaip ar kitaip apvaikszcioja szita menesi.

Szitas menesis yra geliu kvietku menesis. Beveik visur yra iszrenkama "Gegužes Karalienė." Pirmieji balti žmones Naujoje Anglijoje, Puritainai, buvo baisiai prieszingi tokioms "Gegužes Karalienėms" parodoms ir stengiesi visas tas iszkilmes iszkasavoti, bet jiems visai nepasiseke.

Szi menesi daug kas atsitiko: Gegužio pirma diena yra Komunistu Diena del parodo ir prakalbu. Jie szita diena pasisavinti, sudarydami savo parodas ir prakalbas.

Gegužio 1, 1898 metuose Admirolas Dewey nuvyko in Manila.

1, 1533 metuose, numire Ostarga, vienas isz gabiausiu Lietuviu karininku.

2, 1729 metuose, gime Katarina Didžioji, dukte mažo Vokiecio Kunigaikszcio. Ji isztekejo uz Rusijos Didžiojo Kunigaikszcio Petro. Ji buvo gudri, kytra, naginga ir graži. Ji labai greitai susidraugavo su Tsaro sosto intakingais nariais ir pastume savo vyra in szali. Jis turejo apleisti savo sosta ir paskui buvo nugalabintas. Kai Katarina Rusija valde, tai buvo Rusijos garbingi metai. Daug krasztu buvo uzkariauta; menas ir literatura labai augsztai pakilo.

3, Gegužio, Szvento Kryžiaus Atradimas.

3, 1940 metuose, Alijantu armijos apleido Norvegija ir jau nesiprieszino Vokiecziams.

3, 1469m., užgime Machiaveli, Florentinos, raszytojas ir mokslinczius. Raszytojai mokslincziai, diplomatai ir generolai kartais prisideda prie visos zmonijos mokslo ir apszvietimo. Bet retai kada vie-

(Tasa Ant 2 Puslapio)

Lewisas Rengiasi Prie Naujo Kontrakto

U. S. Jau Dabar Yra Insiskolinusi Daugiau Negu Du Szimtu Penkios Deszimts Bilijonu Doleriu; Argentinos Prezidentas Sako Kad Neužilgio Iszkils Karas Tarpe Rusijos Ir Amerikos

WASHINGTON, D. C. — Kongresas dabar turi darbo ir rupescziu ligi ausu. Visokiu Bylu ir inneszimu dabar randasi Kongrese, bet svarbiausi isz ju visu yra trys klausimai, ir visi jie lieczia kiekvieno piliecio kiszeniu.

PIRMAS KLAUSIMAS: Tai yra Buvusio Sekretoriaus Planas ar Tvarka.

Ana sanvaite, Kongresas su Senatu prieme ir patvirtino inneszima paskirti Penkis Tukstanczius, Keturis Szimtus Trisdeszimts Milijonu Doleriu. Szitie tukstancziai milijonu yra skiriami Europos krasztams padeti atsistatyti.

Szitie pinigai Amerika paskiria nuo dabar iki Birzelio (June) trisdeszimtos dienos 1950 metu. Nors tiek jau paskirta Europai, bet Kongresas dar tures tuos pinigus gauti ir tam tikslui paskirti.

ANTRAS KLAUSIMAS: Tai ta "Atlanto Kariszka Sanjunga." Prezidentas Trumanas inteike Senatui szita Atlanto Kariszka Sutarti, ant kurios yra pasirasze dvilykos Tautu Uzsenio Ministeriai.

Du treczdaliai visu Senatoriu turi suikti, kad szita Atlanto Sutarti butu Amerikos priimta.

Visi Senatoriai sutinka, kad kas panaszaus yra sziandien reikalinga. Bet jiems kiti klausimai rupi:

1—Kiek mums kasztuos?

2—Ant kiek mes turime pasizadeti kitiems krasztams?

3—Kokia bus ta kariszka pagalba?

(Tasa Ant 4 Puslapio)

LEWIS RENGIA SI STRAIKUOTI

Reikalaus Daugiau Algos; Trumpesnes Darbo Dienos

WASHINGTON, D. C. — Kas metai apie szita laika, jau galima iszgirsti kaip John L. Lewisas rengiasi prie Naujo Kontrakto Mainieriams, ir ima visiems grumoti ir visus grasinti.

Mainieriu bosas John Lewisas suszauke savo dvieju szimtu nariu komiteta ir jau pasitariamai eina. Szitas komitetas nutars ar geriau sakant pritaras Lewisui apie Nauja Kontrakta, nes senas kontraktas baigiasi Birzelio (June) trisdeszimta diena.

Dar vieszai nepaskelbta ko ir kiek J. Lewisas reikalauja, bet jau visi zinome, kad jis reikalauja daug daugiau pinigų del Paszelpos Fondo. Dabar imama dvidezimts centu nuo kiekvieno tono angliu. Lewisas dvigubai tiek reikalauja! Jis teipgi reikalauja trumpesne darbo diena ir trumpesne darbo sanvaite.

Pats Lewisas dar tyli. bet Vice-Prezidentas Thomas Kennedy jau paskelbia ko Unija reikalauja. "Unija nori, kad mainieriai mažiau dirbtu, mažiau angliu iszkastu ir daugiau gautu moketi! Jie reikalauja dirbti septynias valandas ir gauti moketi uz asztuonias!"

Kelios kompanijos praszio, kad Lewisas greicziau paskelbtu ir pasakytu: "Ko jis nori? Nes kompanijos nenori straiku. "Jos sako, kad Lewisas gali gauti ka tik jis nori, bet, tas pats Lewisas gali tiek daug (Tasa Ant 4 Puslapio)

Kas Girdet

Australijoje neseniai pasirodė naujas pirmas Lietuvos laikraštis, pavadintas „Musu Pastoge.“ Laikraštis surengė ir išleido raszytojas J. Žukauskas. Atvykusieji lietuviai jam padeda ta laikraštį redaguoti; daugiausia A. Baužė. Laikraštis rado kad čia galima daug kas nuveikti, nors dabar klinciu ir netobulumo randasi gana daug. Australijoje ir kitas laikraštukas yra leidžiamas, bet dar spaustuves neturi ir szriftas, raidės sunku įskaičiuoti.

Australijoje jau randasi pusantro tukstancio benamiu tremtinių lietuviu. Daugiausia lietuviu atvažiuoja į Australiją iš Vokietijos ir ne už ilgo Australijoje rasis didžiausias būrys jaunu lietuviu.

Vienas musu labai geras, ištikimas ir senas skaitytojas, kuri mes gerbiame ir iš tikro vertiname ir mylime, mums raszo kad jam nepatiko keli musu straipsniai apie mainierius ir apie mainierių bosa John Lewis. Mes su šituo skaitytoju ant visko sutinkame. Ir mums tie straipsniai baisiai nepatiko. Bet, matote, kaip dalykai stovi su laikraščio: „Laikraščio raszytojai ir net pats redaktorius tokias žinias iš pirsztos neszeziulbia, bet raszo apie tai kas atsitinka.“

Vienas iš musu raszytoju, beedamas mokslus, per atostogas, vakacijas, dirbdavo ant „Brikerio,“ paskui mulis „draivino“ mainose; po tam liebėrys buvo mainieriams ir paskui pats tapo tikru pirmos ruszies mainierių, ir už tai galime sakyti, kad jis mainieriaus darba ir gyvenima gerai pažįsta.

Tie straipsniai apie mainierių bosa, John Lewisą nebuvo taikinti prieš mainierius, „bet prieš mainierių išnaudotojus.“ Mums pikta darosi, kai mes matome kaip tie mainieriai yra išnaudojami!

Mes jau seniai raszeme ir parodeme prilyginimais kaip kitu fabriku darbininkai gavo tris ar keturis šyklus daugiau negu mainieriai visai be jokiu straiaku. Mes prikszamai priparodeme kaip automobiliu darbininku uniu darbininkai szandien tris syklus daugiau visokios paszelpos gauna ir turi negu mainieriai, nors mainierių bosa giriasi kad jis tiek daug padare mainieriams. Mes tik viena klausima užduotume tokiems kurie taip giriasi ir didžiujasi mainierių unijos nuveikimais: „Kiek ligoniniu insteige mainierių unija savo nariams? Kur ligotas mainierys gali kreiptis pagelbos kai jis suserga? Kiek paszelpos mainierių unija duoda savo nariams per straikas? Kuris mainierys kada nors gavo tikra apyskaita viso to savo unijos turto? Kas ingalioja ta didžioji John Lewisa remti viena politikos partija prieš kita? Ar kas drystu pasakyti, kad visi mainieriai yra Demokratai ar Republikonai? Kas ingalioja ta mainierių bosa paskirti tukstancius doleriu del politikos, kai mainieriai nera vienos minties apie politika?“

Ar musu skaitytojai pyks ar ne, ar jiems patiks ar ne, mes kitaip negalime raszyti kaip tik „teisingai.“ Tegu visi musu gerbiameji skaitytojai atsimena, kad mes tu žiniu ir tu naujienu nesudarome, neispeiriame, bet tik savo skaitytojams praneszame kas atsitinka! Daug tokiu atsitikimu gal mums labiau nepatiks negu musu skaitytojams, bet toks jau musu darbas.

Tiems kuriems musu tokios žinios nepatinka, mes patariame kitus laikraščius pasiskaityti ir pažinėti kaip kiti atsiliepia in toki kaip John Lewis.

Kai mes raszeme kad mainierių bosas John L. Lewisas gavo su szlapiu mazgote per nosi New York mieste kai jis insikiszo in Takri Draiveriu unijos klausimus, mes tas žinias patys nepadarome, bet tik paskelbeme kas atsitiko! Ar už tai mes kalti kad tas Lewisas taip negerai pasielge?

Plieno kompanijos gal sutiks savo darbininku algas biski pakelti, bet nei pusiau tiek kiek tos unijos pareikalau.

Plieno fabrikantai sako kad jie bus priversti mažiau plieno pagaminti, ir daugiau darbininku pravaryti iš darbo, kad butu galima ta pliena pigiau parduoti.

Kompanijos ir fabrikantai ima jau paskelbti koks biznis buvo ir kiek jie uždirbo per tris menesius: Sausis, Vasaris ir Kovas. Biznis dar buvo geras ir pelnas neblogas.

Bet daug kompaniju ir dar daugiau biznierių nusiskundžia kad biznis jau ne koks.

Antra ranku automobiliai jau visai pigus; tik per puse tiek kasztuoja, kiek kasztavo pernai. Bet ir už tiek jau baisiai sunku juos parduoti.

Biznieriams Velykos buvo prastos. Žmones daug mažiau pirkose, daug mažiau baliavuoju negu biznierių tikejosi; ir už tai dabar po Velyku sztorininkai siulina visokius „Barginus,“ ir stengiasi viska atpiginti, kad tik žmones pirktu.

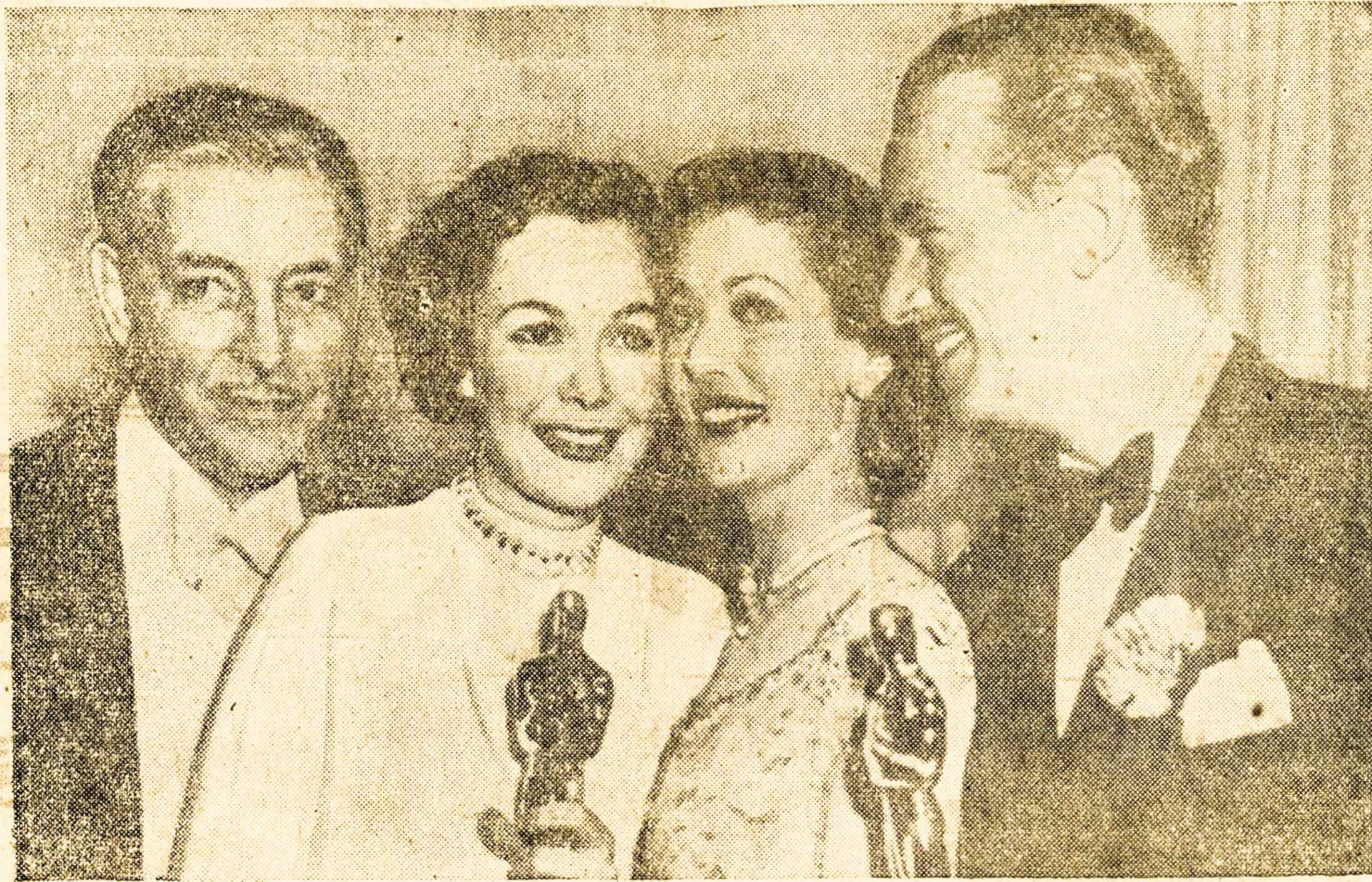
Daug fabriku ir kompaniju savo daigtus taip staigiai ir visai netiketai atpigino, kad daug sztorininku dabar turi už pigiau parduoti negu jie patys pirkto.

Sztorninkai pyksta ant kompaniju ir dabar reikalauja kad tos kompanijos jiems tiek atmusztu, nuo ju kasztu, prieš Velykas, kiek tie daigtai atpigino po Velyku.

Kiti sztorininkai pareikalauja kad kai kompanija jiems kas parduoda tai rasztu turi prizadeti kad ji tuos daigtus neatpigins per tris menesius.

In Columbus miesta, Indiana valstijoje kita moteriszke reikalauja „divorso.“ Ji sako, ji labai gražiai sugyveno su savo vyru net nuo 1892 metu kada jiedu apsiženijo. Bet, kai jiedu iszkilmingai apvaiszeziojo savo penkios deszims savo vedybino gyvenimo iszkilmes, tai nuo to laiko jau pradejo nesutikti, pesztis ir musztis.

Garbes Ženkla Del Loszimo

Kas metai buvo paskirta garbes ženkla geriausiam loszikui ir loszikei in Hollywood, California. Isz kaires in deszine yra: loszikas Ro-

nald Coleman, kuris inteike ta garbes ženkla loszikei Jane Wyman, antra yra ta loszike Wyman; loszike Loretta Young inteikia garbes

ženkla loszikui Sir Lawrence Oliver, kuris negalejo pributi, tai loszikas Douglas Fairbanks prieme ta garbes dovanęle jo vardu.

GEGUŽES MENESIS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

nas žongus sugebejo per savo amžiu tiek daug blogo mokslo palikti kitiems, kiek paliko szitas raszytojas.

Jis labai daug rasze ir dar daugiau mokino. Szandien visi atsimena jo knyga užvardinta „Karalaitis.“ Jis szitoje savo knygoje duoda patarimu, kaip valdytojas turi valdyti, nepaisindamas nei Dievo Inskymu nei valdzios instatymu, kad jis savo tautai tarnautu ir pats pasipiginuotu.

Jo szitas mokslas iszmokino musu sziu dienu diktatorius, kaip pavargti žmones ir užkariauti tautas.

3, 1791m., Konstitucijos paskelbimas Lenkijoje ir Lietuvoje.

3, 1851m., gaisras sunaikino, 2,500 namu San Francisco mieste.

4, 1796m., gime Horace Mann kuris insteige Publikinas mokyklas Amerikoje.

5, 1821m., Napoleonas numire ant Szventos Elenos Salos.

5, 1818m., gime Karl Marksas insteigejas Socializmo. Jis mokino kad visi žmones turi pasipelniti isz tautos turto. Jis numire isztremime, Londone, 1883 metuose. Jis czia parasze savo knyga „Das Kapital.“

6, 1943 m., Japonai paeme Corregidor; Amerikieciams nesiseka.

6, 1624m., Peter Minuit nupirko nuo Indijonu ta žemes sklypa, kur dabar randasi didingas New York miestas. Jis Indijonams užmokejo apie dvidezimtis penkis dolerius.

6, 1889 Paryžiaus Pasauline Parode atsidare.

6, 1937 m., didingas Vokieciu Zeppelinlas „Hindenburg“ užsidege padangese virsz Lakehurst, New Jersey. Kai kurie keliaiviai iszszo, bet trisdeszims szeszi žuvo. Szitas Zeppelinlas buvo pripildytas tokiu gasu, kuris labai baisiai dega, ir kai jis užsidege tai buvo gyvas pragaras padangese. Amerikieciai tokio gaso nevartuoja.

7, 1915m., Amerikos laivas „Lusitania“ Vokieciu paskandintas. Tukstantis viesas szimtas ir devynios deszimtis

penki žmones prigere.

7, 1833 m., gime Vokietis muzikantas Johannes Brahms, kuris yra paraszes labai daug gražios muzikos.

8, Gegužio, tai Amerikoje paskelbta kaip „Motinos Diesa.“ 8, 1884m., gime Prezidentas Harry Trumanas.

8, 1945m., Antras Pasaulinis karas užsibaige Europoje.

9, 1800m., gime John Brown, kuris buvo vienas isz pirmunuju prieszintis priesz juoduku nigieru vergija Amerikoje. Jis norejo iszlaisvinti juodukus. Jis su keliais savo pasekejais buvo suimtas ir buvo pakartas. Bet jo dvasia kitus inkvepe, kurie jo darba už ji atliko.

10, 1857m., Sukilimas Indijoje tesesi per kelis metus ir kasztavo daugiau negu szimta tukstanciu gyvasziu.

10, 1868m., pirmutinis susiekimas geležinkeliu tarp Amerikos Rytiniu ir Vakariiniu Valstiju.

10, 1871m., Frankfort Taika užbaige. Francuzijos-Rusijos kara.

11, 1858m., Mirmesota valstija buvo priimta in Suvienytu Valstiju Unija.

12, 1571m., numire Sanguszka, narsus Lietuvos karininkas.

12, 1937m., Jurgis Szesztasis su savo žmona Karaliene Elzbieta užeme Anglijos sostą.

12, 1823m., gime Florence Nightingale, suzeistuju ir sergancziu kareiviu szventoji. Ji buvo pirmutine pareikalauti kad kareiviai ant karo lauko gautu nors kokia pagelba kai jie buvo suzeisti. Ja dekui kad dabar daktarai ir slauges, nur ses eina in karo lauka aprupinti suzeistuosius.

13, 1846m., Amerika paskelbe kara priesz Meksika.

13, 1607m., Pirmieji Anglai atplauke in Jamestown, Virginia ir czia apsigyveno. Kapitonas John Smith su 105 žmonėmis atplauke in 3 mažus laivus.

13, 1434 m., numire Jagela, Lietuvos Kunigaikszis.

14, 1787m., Amerikos Konstitucija sudaryta per valstiju delegatu seima, kai jie susirinko Philadelphia, Pa.

Nurnbergo Kiauszinis

Nurnbergo kiauszinis buvo pirmutinis laikrodzius, padarytis su springsais, su spyruoklemis. Apie tai pati laika, kada Kristopheras Kolumbas iszvažiavo in Amerika, tai Peter Henlein iszrado kaip laikrodzius daryti su spyruoklemis.

Jo tas pirmutinis laikrodis buvo ilgokas ir apvalas, kad iszrode kaip kiauszinis. Tas iszradejas parejo isz Nurnbergo, Vokietijoje, ir už tai ir jo tas laikrodelis buvo vadinamas Nunbergo Kiauszinis.

14, 1686m., gime Gabriel Daniel Fahrenheit, kuris iszrado termometra, su kurio galima taisyklingai pasakyti, kiek yra szalczio ar karczio. Jis gime Danzig mieste, iszvažiavo in Anglija ir paskui in Holandija, kur jis pasimire 1736 metuose.

15, 1602 m., Kapitonas Bartholomew Gosnold, isz Falmouth, Anglijos, atplauke in South Dartmouth, netoli nuo New Bedford, Mass. Jis buvo pirmutinis baltas žmogus tikrai pasiekti Amerikos kranta.

16, 1801m., gime William H. Seward. Retas dabar atsimenamas žmogaus varda szandien, nors jis Amerikai daug gero padare. Jis buvo advokatas, Senatorius, juoduku vergijos prieszias, Prezidento Lincolno draugas ir remejas ir paskui Amerikos Sekretorius. Jis budamas Amerikos Sekretorius nupirko nuo Rusijos visa Alaskos krasztą už \$7,200,000. Visi ji iszdurnino, iszjuoke ir intare kad jis ta plotą žemes tiek daug užmokejo. Bet szandien Rusija mielu noru szimta sykiu tiek mums duotu, kad galetu Alaska atsiimti.

17, 1814m., Norvegija sudare nauja konstitucija, bet ji nebuvo pripazinta iki 1905 metu. Per visa ta laika Szvedijos karalius valde Norvegijos krasztą.

17, 1833m., Abed Hussey iszrado kaip kvieczius ir rugius pjauti su maszina.

17, 1749 gime Edward Jenner, kunigužio sunus ir daktaras, gydytojas. Jo laikais kaisiai daug žmonių, ypacz vaiku, mirdavo nuo rauplių ligos. Jis iszrado kaip žmones kaszjepinti, kad jie nuo tos ligos apsisaugotu.

18, 1898m., Rusijos Caras suzauke Tarptautine Konferencija in Hague.

18 Gegužio Taikos Diena.

19, 1536m., numire Anne Boleyn, Karaliaus Henry Asztuntojo antra žmona ir pirmutine karaliene. Jis paskui insimylejo in Jane Seymour ir savo žmonai Anne Boleyn nukirto galva. Ji priesz savo mirti jam visai neprikaiszijo, tik eidama prie kalades ji jam pasake: „Isz paprastos mergaites tu mane padarei karaliene; ir dabar kai negali mane dar labiau iszaugsztinti, tu siunti mane tapti szventaja danguje.“

20, 1550m. numire Didžiojo Lietuvos Kunigaikszcio Augusto žmona, Gertule, Lietuvos Kunigaiksztiene.

20, 1799m., gime garsus Francuzas raszytojas, Honore de Balzac. Jo rasztai yra iszversti in beveik visas kalbas.

20, 1927m., Charles Lindbergh pats vienas su eroplanu perskrido Atlanto mares isz New York in Paryžių.

21, 1542m., numire Hernando De Soto. Jis su szesziai szimtais vyru atplauke in Florida aukso jieszkodami. Jie norejo vien tik aukso, ir jo nerado, bet jie buvo pirmutiniai balti žmones pamatyti Mississippi upe ir pereiti skersai Georgia ir Alabama valstijas. Kai jis numire, jo vyrai slaptai ji pakavoj kad Indijonai nesurastu jo lavona ir kad jie nedažinotu kad tu baltu vyru vadas yra numires.

22, 1813m., gime Richard Wagner, Vokietis muzikantas, kuris parasze daug visokios muzikos ir daug operu.

23, 1936m., Smetonos vyriausybės Teismas nuteise Lietuvoje suszadyti keturis valstiecius: Alfonsa Petrauska, Kazi Narkeviczių, Broniu Prataseviczių ir Petra Szarkaуска.

24, 1819m., gime Anglijos karaliene Viktorija. Visa ta gadyne yra vadinama Viktorijos gadyne, nes per jos valdymo laiką ne tik jos krasztas, bet visas svietas daug pažangos padare.

24, 1883m., Brooklyn, N. Y., tiltas atidarytas.

24, 1819m., Pirmutinis laivas garu varomas perplauke skersai Atlanto mares.

24, 1701m., Garsus jurininkas razbaininkas, Kapitonas William Kidd, Amerikietis, ir devyni kititokia razbaininkai buvo pakarti Londone. Jis buvo Anglijos valdzios pasamdytas. sugaudyti kitus razbaininkus, bet jis užsipuole ir paeme viena Anglijos laiva ir apie szeszis kitus laivus. Anglijos valdzia taip inpyko, kad tas razbaininku razbaininkas buvo suimtas, nuteistas ir pakartas. Jis daug savo grobio buvo pakavoties ant Gardiner Salos, New York. Dar ir szandien daug žmonių vis jieszko to grobio.

25, 1837m., Paryžiaus Operos svetaine užsidege. Du szimtai žmonių žuvo tame gaisre.

25, 1803 gime Amerikietis raszytojas Ralph Waldo Emerson. Jis savo rasztuose ragino Amerikiecius nusikratyti Anglijos kultūros ir mokslo ir patiemis isz gamtos mokintis.

26, 1323 m., Didysis Lietuvos Kunigaikszis Mindaugas apskundus poziežių kryževius zokona už skriaudima Lietuviu.

27, 1919m., pirmutinis eroplanas perskrido skersai Atlanto mares.

28, 1701m., insteigtas Yale Universitetas in Saybrook, Conn. Paskui už septyniolikos metu jis buvo perkeltas in New Haven, Conn. Universitetas gavo savo varda nuo pirmo savo remejo Elihu Yale.

28, 1940m., Vokietija sutiko ant Paliaubu su Belgija.

29, 1226m., Lietuviai pergalėjo Mozurus.

29, 1736m., gime Patrick Henry, didis Amerikos patrijotas. Visi mokiniai atsimena kaip vaizdziai jis iszreiszke visu Amerikieciu jausmus kai jis per prakalbą pasake: „Asz nežinau kuriais keliais kiti eis, bet kaslink manes, duokite man laisve, ar leiskit man mirti!“

30, 1883m., Dvylika žmonių buvos sumindziota ant smert kai žmones del kokios ten priezasties iszsigando ant Brooklyno tilto New Yorke ir pradejo begti.

30, 1537m., Lietuvoje buvo pradeta skelbti Martino Liuterio mokslas ir tikejimas.

30, 1431m., Rouen mieste, Francuzijoje, Anglai kareiviai ir kunigai stovejo ir žiurejo kai jauna devyniolikos metu mergelė, ant laužo, prie stulpo priszista sudege. Jie ta mergaitę pasmerke ir sudegino už tai, kad ji jiems pasake, kad ji buvo su Dievu kalbejusi. Szandien ta jauna mergaitė yra Francuzijos Globeja, Szventoji Joan of Arc. Ja sudegino kaip kokia ragana ir szandien gerbia kaip szventaja.

30 Gegužio yra Kapu Lankymo Diena; Žuvusių Kariu Pirmimimo Diena, Amerikos Tautiszka Diena.

31, 1425m., Lietuviai pergalėjo Gudus, Homelyje.

Bruzdos Joniukas

Ne toli nuo Kauno riegsojo didelės kaimas, Klapiszkių vadinamas. Visados, kaip tik-tai kaimas didelis, taipiprasta-raktyti, kad ir turtingas. Ir taip bet kas pamislintu, kas eidams nuo Kauno, žvilgtelėtu in kaima nuo artymo kalnelio. Tuo-jau jis pamatytų didelį namą ant dviejų gyvenimų; gretim su juomi, toliaus traukiasi skun-es, svirnas, arklinės ir kitos mažesnes ukes triobos. Bet vie-nos iš tu triobų yra pono, ki-tos-gi kunigo. Viskas tai mury-ta, ar iš storu medžių pastaty-ta, pono-gi dvaras tai net ble-ke dengtas.

Bet kaip tiktai in kaima in-važiūsi, tuoju pamatysi, kad tai ne taip gražu, kaip ištolo izrode. Ulyezia ilga, purvo ant jos valink ratu, ukininku grin-czios viena nuo kitos netoli, žiamutes, mažutes, iš plonu sienojeliu, lyg tam kartui su-ėzlintos, pakrype. Langeliai maži, kamina retai kur pamaty-ti. Dažnai grincioje, kur žmo-nies gyvena, atsitinka ir karve, ir parszeliai, kaip kada. Trio-bos menkos, ner kur gyvulio padėti, prieg to da žiema, ne-karta malku nedatena, tai su gyvulių lyg šilcziaus.

Gyveno sau Klapiszkių tam kaime nuo amžiu, teip, kaip ir visi ukininkai gyvena. Bau-džiavoms esant jie ponu junga nesze, dejavo labai, bet sake sau: kaip baudžiavų nebus, bu-sime sau jau ant visados lai-mingais. — Išnyko baudžiavos o Klapiszkių vis dejavo; ir kasmet blogiaus buvo, kasmet sunkians buvo sulaukti naujos duonos, kasmet mokesčius sunkians buvo apmokėti. Tur-tingu ukininku tai ir visiszkai nebuvo Klapiszkiuose. Keli, truputi skatiko turintieji, Amerikon išsikrauste laimes už marių įieszkotie, pasilike kaip galedami, gyveno, skolino-si pas poną, pas randaunkiną, pas kunigą, klebonus už geras palukanas skolino. Ne vieno jau ir grinczia ir žeme pardave, ir po svieta turejo eiti kaledoti.

O visi Klapiszkiečiai buvo žmones darbsztus, prikilni prie savo žemes priprate, ant susigerinimo negreiti. Visoj apylinkeje tai niekas apie juos kitaip ir ne kalbejo, kaip kad Klapiszku vyrai geri, bet, kas iš to kad jiems visiszkai ne pasiseka.

Buvo tai apie Velykas, Nede-lioj. Saule jau neaugstai buvo bet ore taip gražu ir šilta bu-vo, kad žmonems nesinorejo gryžti namon, ir jie stovejo ir sznekueziavos ant ulyezios. Vieni kalbejo apie tai, kad ru-giai nieko sau sudygo, kiti vel kad jomarkas ant Szv. Stanis-lovo, ateina, tenai moterys vel apie szi ta pleszkejo.

Prie vienos grinczeles stove-jo pulkelis žmonių ir kalbejo apie mokesčius. Mokesčius reikejo mokėti, ba su valdzia tai ne juokas, o ezia ner iš kur paimti. Ka jus padarysite, Vin-cai, pasako vienas iš jų senam, paslinkusiam jau nuo senuomo, bet da stipriam žmogui.

— Ar asz žinau, atsake Vin-cas. Va ateina Velykas, Žydiui reikia palukanas užmokėti, eze-batus del vyresnioji anuko nu-pirkti, grinczele teip pat jau reikia paspirti ir gerai reikia.

Uždarbio ner, tai ir iš kur pa-imti? O jus kaip padarysite, Jo-nai?

— Tai ir asz ne žinau, atsa-ke Jonas, kaip man mokesčius apmokėti, kad da pernykszeju visu neužmokeju. O ezia ir pa-ti ir vyresnioji mano dukte kas tai dejuoja, ir sunus mano labai nuliudes, nes niekur negali ras-ti uždarbio. Jeigu nesusimyles ant musu vyresnybe, jeigu ne-izszgelbes kas maues, tai jau, turbūt, ir visa mano gerybe, grinczia, ir žeme iszparduos!

— O kam jinau turi susimy-letti, tare Pranyš, ir susimyleji-mo jokio nebus, ir pagelbos jo-kios nebus. O tiktai priseina laukti ir žiureti, kas bus to-liaus? Asz tai pamisliau sau mokesčiu nemokesiu, tegul sau daro, ka nori!

— O, ka jus kalbate, atsa-ke Jonas, tegul daro, ka nori—tai ateis ir be jokio pasigaileji-mo iszparduos jusu gerybe ir eisite sau kaledotie! Žinote, ka asz jums pasakysiu? Eime pas musu Bruzdos Jonuka; tegul eina ryt iš anksto Kaunan, gal ten iszpraszyš, ir mums mokes-czius atides, nors iki apsidirb-sime. Te pasako kad dabar mo-keiti negalime.

Teip jiems besznekant, sztai atejo ir pats Bruzdosi Jonukas. Buvo tai labai protus bernu-kas. Jo tevas, senas Simonas Bruzda, buvo darbsztus uki-ninkas, o kad iš jaunu dienu sieliu Nemunu laide, tai sziek-tiek skatiko susirinko ir nebu-vo labai bednas. Jonukas mažu da budamas ir kaimo mokslai-ne eidams, labai gerai mokino-si, teip, kad mokytojas prikai-bejo seni Bruzda atiduoti vai-kina Kaunan mokyti. Liudna tai tevui rodesi iszsiusti suna vienaturti iš namu, bet koks tevas nenoretu, kad jū vaiku geriaus butu. Tai ir jis pasi-klause mokytojaus žodžių ir nuveže sunu in Kauna.

Mieste Joniukas mokinosi gerai, nes gera galva turejo tai neužilgo raszyti ir skaityti, kaip pats mokytojas, mokejo, ir gražias knygetes skaite apie tai kas ant svieta destis ir kaip pirma buvo. O geriausia buvo tai, kad niekad neužmirszydavo, kad jis ukininko sunum yra, ir kaip mokinosi, tai nemisljo apie tai, kad kuo greiciausia in ponus pavirsti, bet kad savo broliams, ukininkams, savo mokslu kuo greiciausia patar-nauti.

Bet, kaip ir tyezia negalejo musu Joniukas mokslo pabaig-ti. Užėjus Kolerai numire sykiu Joniuko tevas ir motina. Prisi-ejo in kaima gryžti gaspador-rianti. Liudna buvo iš pra-džios musu Joniukui, net apsi-verte. Tevu jam buvo baisiai gaila, ir mokslo nesinorejo me-ti. “Bet ner ko daryti, kaip pri-seina,” pasake jis pats sau, tai ir kaime dabar nevienam gale-siu jau padėti, ne viena pamok-tyti, ir su savais žmoniszkai gyventi. O kas bus paskui, pa-žiuresime.

Ir sugryžo; emesi už arklių ir pradejo gaspadorianti. Su gaspadoryste jis sziaip-taip vertesi, bet dažnai nedatekda-vo laiko prižiureti ja; nes kaip tik pamate, kaimiszkiai, koks tai iš Bruzdosi berniokas, tai tuoju visi ir pradejo szauktie-

si in ji. Ar kas norejo praszyna koki prasztyti, ar apskusti ka, tas staeziai ejo pas Joniuka. Joniukas visiems padeda, nie-kad neatsisakydavo, dažnai sa-vo darba pametes, roda duoda-vo, raszydavo, gelbedavo. Tai-gi ir patiko visiems ir nors da-jaunu buvo, visu buvo garbeje laikomas.

Pernai Rudeni Joniukas ap-sivede su Mare Szaiczia, kam-pininko duktere; vienok jis vi-siszkai neatsimaine ir, kaip pir-ma savo kaimynams padedavo, teip ir dabar ju neužmirszyda-vo.

BALTRUVIENE

Motereles Aleganije vyrus stramuzije, Kaip neduoda penkine tai ruzije, Valgi neduoda, Ir didelia mandrybia nuduoda. Szirdeles mano, Tai negražu, Vertos esate dirzelio. Bet kas bus iš mergeliu? Girdet kad nenori vyreliu, Kad su knom apsivesti, Ir savo buda permaintyti. Sztai, vyrai tokiu labai bijosi, Nuo tokiu mergeliu szalinasi. Nenori nei ant tokiu žiureti, Nei su joms žodelio kalbeti. O tai del to, Kad vyrukus iszjuokina, O merge ne szioiki, ne tokia, Tik ten kur pastatyt, Kad žvirblius nuvaikyti.

* * * Arti Tailersvilles, Viena moterele atsirado, Badau su kitais gyveno, Vyrelis tosios nelabos ir szejmyneles iszszjadejo. Su taja bobele gyventi negalejo. Dabar szejmynele varga kenczia, Verke ir valgyti meldzia, Toji nelaba per naktis guzute dabar gere. Isz to sau nieko nedaro. Visiems tik gieda daro, Ka jije tenais su prielaidinui iszdaro, O tu begedi, Viska ant tos nelabos, pradeidi, Per dienas pats ne edi. O tu monkinas seni, Be giedos, beproti, Vaikus ir paczia Vestuose turi, Tas negerai, Susipraktit gerai! In akis vyrams neylskie, Turejai gera vyra, Kuris tave pamete, Norints ilgai jau nuo taves baisiai kente. Jeigu nepasitaisisite, Tai jus nubaas Dievas!

* * * Moksas sako: “Visados turek gera nuomone apie kitus. Bet, ka jie apie tave mano, Tai tegul mano kaip sau nori.” * * * Tai ir bus gana ant sziaandien, Sveikinu visus.

Toksai tai buvo Bruzdosi Jo-niukas.

* * * — Apie ka-gi teip szneka-te, paklause Joniukas.

— O apie ka mums szneketi kaip ne apie mokesčius, pasa-ke senas Jonas. Negalime mo-keiti ir gana. Reiketų Tamstos, Joniuk, papraszyti, kad Kau-nan nukaktum. Gal, ten Tams-tai ka pasakys, gal kaip atides ant Rudenio ba dabar niekas iš musu neturi kuom užmokėti ar jau prisiais viska iszparduo-ti.

— Nuveiti tai asz galiu, at-sake Joniukas, bene jau-gi jus nežinote, kad nieko iš mano vaikszejiojimo ne bus? Ar-gi Kaune iszgirs kada žmonių skunda, ar-gi musu gyvenimas jiems galvoj? Sedi jie ten sau kancelarijose, plunksnomis raszineja ir kas menuo szintus rubliu ima. O kad mums pasku-tine karve už mokesčius par-duos, tai ar jiems galvoj? Kad tiktai jiems savo pinigų gau-ti! Žmogus gyvena delto, kad moketu, o kaip moketi negali, tai teprapuola!

Tamstos teisybe, atsake Jo-nas, bet ar nesusimyles dabar? Pasakyti jiems kad pernai ru-giai neiszygo, kad upe užplo-ve ir dang blogo mums padare, kad jau dang reikejo iszmoketi, tai gal ir dovanos dabar.

— Jeigu norite, asz nueisiu, — atsake Joniukas. Kas man! Tiktai pamatysite, kad teisybe jums sakiau. Nekaip mes nuo ju neatsikratysime, blogai mums dabar, paskui da blo-giaus bus!

— Teip, teip, Pranyš pri-dejo. — Ir blogiausiu tai, toliaus Joniukas kalbejo, kad niekas mums ne sako, kaip padaryti kad kiek kartu mes apie tai mislijome, nieko neiszmisljo-me. Dirbame per visa diena kaip tie jaučiai, gyvename blogiaus už musu kiaules, o už-dirbti nieko neuždirbame. Grin-czios musu griuva, purvinos, gyvenimas musu sunkus, lind-nas, vaikai musu nemokyti, nuo mažu dienu turi pasipažinti su vargu. Mes patys teip pat tam-sus, bada kencziame. Kas tiktai nori, ar tai ponas ar jo tarnas, ar akamonas, ar apicierius, ar kareivis, visi mus, kaip galeda-mi, niekina, spandžia, kaip in-mano, nes su žmogumi ji viska gali daryti, žmogus viska turi nukenteti. O, kada-gi mums ge-riais bus! Kas-gi mums paro-dys, kaip padaryti, kad jau toks gyvenimas pasibaigtų. Sa-ke mums: “Leiskite vaikus in mokslaine; mokes raszyti ir skaityti, bus geriau.” Nu, kas-gi? Ar geriaus tiems kurie mo-kinosi skaityti ir raszyti? Ne! Paskui kunigai ir ponai drau-de mus nuo gerymo, ragino, kad daugiau dirbtumeme. O kas iš to? Paklausiu asz jus ar geriate jus?

Czia pasirode, kad vieni bur-non arielkos neema, kiti visisz-kai mažai geria. — O tai-gi ne jus, nei asz negeriamo, o ar daug mums iš to prisidejo? Kaip buvome ne-turteliais tebesame, ir nežino-me, ka jau ir daryti.

Ir ilgai da Joniukas teip kal-bejo saule jau seniai buvo nusi-leidusi visi kiti atsigule, tiktai musu pulkelis da stovejo, kal-bedams apie mokesčius, var-gus, menka padejima ir da menkesne ateite.

* * * Kelioms dienoms praėjus, Jo-

Szeszkas Gra žiai Smirda

Smirduoklis arba szesz-kas yra visu žmonių vengia-mas už tai kad jis gali paleis-ti baisiausia smarve. Szitos dvi mergaites, May Gray, keturiu metu amžiaus ir Ann Speerl, keturiu metu am-žiaus, giminaites, iš Manito-

woc, Wisconsin pasigavo szta szeszka kai tik jis iszlindo iš žemes. Jis iszrodo gerokai prijaukintas ir malonus, bet mergaites visgi ant jo nepa-sitiki ir ji mazgoja kvepalais kad jis gražiai ir gardžiai smirdetu.

niukas iszejo in Kauna, kaip buvo prižadejas. Bet ten atsi-tiko teip, kaip jis kalbejo. Vie-noj kancelarijoje pasake jam, kad jis ne in savo darba nosi kizsa, kitoje, kad reikia eiti in trezia kancelarija, isz ten su-gražino in pirma, isz kur jau in ketvirta nusiunte. Czia pasake kad rytoj ateitu. Ne buvo ka daryti, ir Joniukas turejo per-nakvoti Kaune. Ant rytojaus ateina kancelarijon, o ezia jam ir sako:

— Nieko nebus iš jusu praszymo; valdzia negali da-leisti, kad žmones krautu pin-gus, o mokesčių ne moketu.

— Tai mes duonos pristigo-me, atsake Bruzda, nežinome, kaip rugpjutes sulaukti, o kur jau mums pinigų krauti!

— Labai tai man galvoj, atsake kancelarij os virszinin-kas. Pasakyta jums moketi, tai ir mokekite! Darykite kaip sau norite, iszparduokite viska, bet mokekite! O kaip moketi nenor-site, tai valdzia žinos, kaip savo atsiimti. O jus su savo praszymais ezia daugiau nelys-kite, nes isz to nieko nebus!

Iszejo Joniukas. Jis isz pra-džios žinojo, kad jam toki atsa-kyma duos, ir kad ezia ner ko ilgiaus laukti. Tai-gi nusipir-kes, ko jam reikejo, jis jau gry-žo namon, bet atsimine, kad da reikia užėti in viena karcziama kur Zydelis turejo pardoti pa-laukus pavalkus.

Karcziamoje, Joniukui, in-ėjus, žmonių nedaug buvo; tik kampe prie stalelio sedejo trys vyrai ir gerdami alu snekejo. Bekalbant Joniukui su Žydu apie pavalkus, ineina in kar-cziama žandaras. Atsidedo prie stalo, liepe paduoti sau alaus, užsideges eigara ir, budams jau gerai inszutes, tuoju užkliude žmones.

— Ei, jus, chamai, chamu giuine, ka jus ten sznibzdate tarp savos, suriko jis.

Žmones nieko neatsake, tik-tai žvilgtelėjo viens in kita nes-muzinojo, ko nuo ju nori žanda-ras.

— Ko-gi tylite, chamai, to-liau rekdavo žandaras. Ar ne-norite, kad asz proto pamoky-cziaus kumszezia? Atsakykite

man tuoju biaurybes!

Vyrai nieko jam neatsake, tiktai klausesi. Klausesi ir Jo-nukas, bet ant galo jam kantru-mo pritruko, priejo prie žanda-ro paeme už krutu ir suriko.

— O ar žinai tu, kvailiau, kad jai ne szitie chamai, tai tu badu dvestum ir tavo ponai, kurie ezia tave atsiunte. Taigi ne iszjuokti juos tau reikia, bet rankas buczinoti ir dekavoti užtai, kad mes toki geri ir duo-dame tau dykavoti, gerti, val-gyti ir po miestus valkiotis. Kaip be matant, iszseikraustyk tu man isz ezia.

Ir ne paspejo da žandaras nei žodžio atsakyti, paeme ji musu Jonukas už sprando ir isztume pro duris laukan.

Karcziamoj pasidare tylu, tartum, visi iszmire. Bet tuo-j Žydas iszleke perpraszyti pono žandaro, Jonukas, atsisveiki-nes su žmonemis, užsidejo ke-pure ir ženge sau namo.

* * * Sugryžes namon, Jonukas pasake savo kaimynams, kad nieko gero Kaune nepadare;

Vyno Jomarkas

Charlotte Mayer, prisi-rengdama prie Vyno Jomar-ko, kuris yra laikomas kas metai, parupina gražiū geliu puokszte in vyno bonka. Ca-lifornijos biznieriai kurie ga-mina ir parduoda Rhine vy-na stengiasi savo Vyno jo-marka ir savo vyna kuo pla-neziausiai iszgarsinti. Jie gi-riasi kad Amerikoje gamin-tas vynas nera ne biski pras-tesnis už ta kuri mes parsit-raukiame isz Francuzijos ar Italijos.

paskui parejes in savo grinczia, pasisveeikino su savo paczia ir atsidedes už stalyje, taip su ja kalbejo:

— Ar žinai, Marut, ka žmo-nes kalba ant rinkos, karczemos ir visur? Sugavo nesenei Kaune keleta tokiu žmonių, kokių da pas mus ir matyt nemate; So-cijalistais, regis juos vadina. Pasodino juos kaline ir sudys juos, tiktai laukia pakol visu nesugaus.

— O už ka juos sudys? Pa-klause Mare.

— O apie tai visaip kalba, atsake Jonukas. Turbut, priesz karaliu ejo, sake, esa kad ne turi buti nei turtingu, nei ne-turteliu, nei ponu, nei karaliu, visi turi buti lygus.

— Na, tai ir kas, ar tai jie blogai kalbejo, szitie Socijalis-tai? Paklause Mare.

— Matyt, blogai del polici-jos, kad juos sueme, atsake Jo-nukas. Ir nusprendys juos sun-kiati.

Tiktai norecziau asz labai žinoti, ar teisingai apie juos kalba žmones? Skaicziausi asz Kauno kuniga litanija apie szituos Socijalistus, kad tai koki baisus žmones, bet ar tai gali-ma tiketi viskam, ka kunigai zaunija. Ar žinai ka, Marut, to-liaus kalbejo Jonukas, gal ir man atsieis ne užilgio pasima-tyti su Socijalistais.

— Kaip tai? O tave už ka turetų kalinen pasodinti, ar tu tu kam bloga padariai? Paklau-se Mare.

— Mat, vienam žandarui nelabai intikan. Czia Jonukas apsa-ke, kas karczemoje atstili-ko. Tiktai Mare nesitikejo, kad kas isz to butu, nes mislino, kad žandaras nutytes, nenoredamas prisipažinti, kad ji pro duris kas iszmete. Bet neilgai, jai kaip pamatysime, prisiejo save raminti tokomis mislimis.

— BUS DAUGIAU —

Shenandoah, Pa. — Jonas Kaudis nuo 236 E. Centre Uly., ir Ona Palavieziene nuo 31 E. Lloyd Uly., likos nuvežti in vie-tine lignonbute del gydymo. Ona Palavieziene in trumpa laika numire.

— Ponstva P. Sinkiai, nuo 311 S. Ferguson Uly., ana diena apvaiksztinejo savo vedusi die-na.

Philadelphia, Pa. — Apie 6,500 Philco Radio kompanijos darbininkai straikuos, reika-landami daugiau mokesties.

Uncle Sam Says

I am looking for a man who vows he is going to save some money and yet never seems to get started. I am going to ask this man to go to his boss or down to his bank and sign up for the Automatic Savings Plan for the purchase of U. S. Savings Bonds. Then he can sit back and watch his Savings Bonds pile up. Save the automatic way, through the Payroll Savings Plan where you work, or if self-employed, the Bond-a-Month Plan where you bank. U.S. Treasury Department

1949		MAY					1949	
SUN	MON	TUE	WED	THUR	FRI	SAT		
1	2	3	4	5	6	7		
8	9	10	11	12	13	14		
15	16	17	18	19	20	21		
22	23	24	25	26	27	28		
29	30	31						

Žinios Vietines

— Utarninke pripuola Sv. Kryžiaus atradimo.

— Nedelioje invyko Sv. Juozapo Mokyklos Pirma Komunijs. Kun. Klebonas P. Česna 9-ta valanda ryte su Procesija ir Bažnyčios varpui skambant invade Pirmos Komunijs vaikus ir mergaites iš svetainės į Bažnyčią. Pats Kun. Klebonas P. Česna atlaikė Sv. Misią už Vaiku intenciją ir pasake pamokslą. Sekantieji vaikai priejo prie Sv. Komunijs: Jonas Butchko, Vincas Boychack, Robertas Baker, Juozas Česnaikis, Antanas Danisevič, Martynas Kunkle, Danielius Klucziński, Neal Kowalskis, Reimondas Laurentas, Andrius Pancurak, Leonas Rufus, Robertas Smigo, Robertas Szerksnis, Tomas Traskauskas, Jonas Yanaitis, Vaitekus Bagdanavicius. Sekancijos mergaitės priejo prie Pirmos Komunijs: Mildred Andoseviciute, Mare Bokiute, Charlotte Banonis, Karolina Fedorczak, Joan Kralikiute, Ona McKerns, Olesia Minkeviciute, Mare Ollin, Joan Pangoniute, Angeline Peregrine, Kristina Ragazinskiute, Elaine Sabalauskiute, Tekla Tacielauskiute, Marie Traskauskiute, Loretta Vasilauskiute, Andrea Yakimaviciute, Rita Sebastian, Jean Zuberiute, Mare Deriskeviciute, Victoria Bagdanaviciute. Iš viso 36. „Lai Geras Dievas juos laimina.“

— Seređoj Sol. Szvento Juozapo.

— Ana diena lankesi į „Saules redakciją, musu skaitytojai, ponios: Magdalena Metrikiene ir Petronele Vaitukiene iš Worcester, Mass. Taipgi atlanke savo gimines ir pažintamus, pone P. Žalienne, mieste; pus-brolį Kazimiera Raslavičia ir sėimyną, ir P. Vaisznorius visi iš Coaldale, Pa. Szirdingai acziu už atsilankymą.

— Ketverge Sv. Pijuso V., pop.

— Juozapas Mikelsavicius iš miesto turejo operaciją Locust Mt. lignonbute.

— Nedelios ryta apie 4:30 valanda, likos paleistas ugninis signalas iš dežutės Nr 3-1 ant Main ir Spruce Uly., bet pasirodė kad ugnies nebuvo

Frackville, Pa. — Ignac Suskis, nuo 222 E. Penn Uly., numire Petnyčioj, 8-ta valanda ryte, Locust Mt. lignonbute, sirgdamas per du mėnesius. Gimė Shenadoryje. Buvo angliakasis ir paskutini karta dirbo Maple Hill kasyklose ir prigulejo prie Lokalio Nr. 807, U. M. W. A., taipgi prie Apreiskimo P. M. parapijos. Paliko savo pacyia Anelia (Beparis); dvi dukters Eleanorą ir L. Romakienę, slauge ir viena anuka, namie; du broliaus: Bernarda, Brooklyn, N. Y., ir Prana, mieste, ir seserį J. Jadusiene, mieste. Laidos Utarninke, su apiegomis Apreiskimo P. M. bažnyčioje 9:30 val., ryte, ir palaidos in parapijos kapines.

PRAKALBOS

ISZ MADOS

Nera Upo Klausytis; Nera Pinigu Aukoti

MAHANAY CITY, PA. — Pralotas Krupavicius, Kunigo Pijaus Česno kviečiamas, atvažiavo in Sv. Juozapo Parapiją su Prakalbomis.

Žmonių tik mažą sąjauką susirinko; kas nepatiko. Pralotui Krupaviciui, ir jis pareisze savo nepasitenkinimą, padarydamas pastabą, kad jis tikėjosi kad jis atvažiuoja in Tikrą Užsienio Lietuvių Krają! Jis sako, kad jis stebiasi, kad tiek mažai jaunų Lietuvių Lietuviszkai sneka!

Vienas iš jo prilyginimų, mums rodo jau nebuvo vietoje. Jis papasakojo kad jis buvęs ten išgirdęs du Lietuvių gincinantis. Vienas kitam sako: „Ar tu Lietuvis?“ Antras atsako: „Ne; asz esu Amerikietis.“ Pirmas paklausia, „Tai kaipgi Amerikietis, juk tavo tėvai ir tu esi Lietuviai?“ Antras pasiaizskina: „Mat, žinai, asz esu gimes Amerikoje, tai esu Amerikietis.“ Pirmas atkerta: „Tai jeigu tu butai gimes kiauiliu tvarte, kas tu sziaudien butai?“

Jau musu iszeivijos jaunąja karta prilyginti su kiauilemis, tai biski per daug!

Jis toliau aiskino, kad kelintos kartos Francuzai iš Kanados, apsigyvenę Naujoje Anglijoje dar vis Francuziskai kalba, ir iš to vede savo prilyginimą, kad ir musu jaunieji turetu Lietuviszkai kalbėti. Ar ponas Pralotas kada nors prilygino Francuzų kalbą prie Lietuvių ir ar jis žino kuri kalba sunkiau iszmokti?

Jis net iszdryso paszieptuos kurie kalba Senoviszka Lietuviszka Kalba, sakydamas, kad visi turetu grynai Lietuviszkai raszyti, skaityti ir kalbėti!

Bet ne viskas ka Gerbiamas Pralotas Krupavicius sake yra neigiamas. Jis pagyre iszeivijos Lietuvių už ju aukas praecityje jis mums vaizdingai nupiesze kas dabar darosi Lietuvoje ir parode kaip tie musu tėvai, teveliai ir broliai kenezia ir mirszta už savo motina, tevyne ir Lietuva.

Ta jo kalbos dalis sujautrino ir sujudino visu klausaneziu

Rožes Ir Pavasaris

Tarptautine kvietku paroda, New York mieste yra laikomas kas pavasaris. Czia Ponia Marshall Lowman žiuri in dideli pyraga kuris yra su 350 rožėmis padabintas ir iszpuosztas. Gieliu, kvietku yra partraukta isz visu Amerikos valstiju.

Beisbo lininkai

Bing Crosby, krutamųjų paveikslu loszikas, radijo szposininkas ir garsus juokdaris, (po kairei) turi daug pinigų indejes in Pottsburgo beisbolininkų rateli, kurie vadinasi save „Juros Pleszikais“, czia pasitaria su Clevelando beisbolininkų ra-

telio virszininku Lou Boudreau. Clevelando beisbolininkai save vadinasi „Indijonais.“ Jiedu czia baikaudami ir tokias kepurės neszioja; Bing Crosby turi užsidejes juros plesziko skrybele, o Lou Boudreau neszioja Indijonų plunksnas.

szirdis! Bet mes ir be jo tos kalbos atjauzejame savo Lietuvius Lietuvoje.

To ko Pralotas nori; kad visi Lietuviszkai kalbētu ir mes norime. Teisybe prisipažinti mums butu maloniau ir pinigiau kad taip butu. Bet apylin kybes ir likimas kitais keliais visus mus veda ir priesz ta veja nei mes nei kiti nepapus.

Toliau, Gerbiamas Pralotas nusiskundžia, kad mes iszeivijos Lietuviai nesuprantame Lietuvos Lietuviu dvasios! Mes jam czia pritariame ir sakome, kad tai tikra ir szventa teisybe. Bet, kuris kuri turetu stengtis suprasti? Ar mes juos ar jie mus? Jeigu mums reiketu važiuoti in Lietuvą elgetauti, tai mes labai greitai prisitaikintume prie visos tos ju dvasios ir paprocių. O kai jie czia atvažiuoja su prakalbomis ir su kolektomis, argi nebutu protinčiau jiems prisitaikinti prie musu paprocių ir sanlygų?

Dabar, kai musu klebonai rengia Misijas ar kad ir Keturiuos Deszimtus Valandų Atlaidus, jie parupina pamokslininkus Angli ir Lietuviu kalbomis, nes jiems rupi net seniai ir seneles parapijos, bet ir jaunąji karta. Argi nebutu daug geriau ir pelningiau jeigu tie musu prakalbininkai isz Lietuvos parupintu savo prakalbas abe jomis kalbomis? Lietuviai isz Lietuvos jau baigia mirti, musu darbas yra su antra ir trečia karta. Jeigu toks musu darbas, tai toks ir tu musu Lietuvos patrijotų.

Jeigu mes nuvažiuotume in Lietuvą, mes gerai iszmoktume kaip kalbėti ta Nauja Lietuviszka Kalba, tai kodėl jie, czia pas mus atvažiuodami, neismoksta musu Žargoniszkos Lietuvos Kalbos ir Amerikiecių Angli Kalbos? Jeigu sale tuszezia per ju prakalbas, tai ne kieno kito kalte, kaip tik tu prakalbininku!

Jan seniai praėjo tie laikai, kada bet koks prakalbininkas galejo szimtus ir tukstanezius sutraukti in prakalbas. Musu žmones labai brangiai užsimokėjo už ta mokslą kaslink prakalbininku po Pirmojo Karo, kai visokie dykaduoniai ir felceriai pyszokino prakalbas ir melže iszeivijos Lietuvius.

Už szita upo pakrikima mes nekaltiname Gerbiamo Praloto, bet jam tik paaiszkiname kaip

dalykai stovi. Ir isz kitos pusės, musu žmonems jau ligi gyvo kailio insipyko visos tos kolektos ir vajai! Pats Pralotas gali ta pamatyti isz musu BALF'o, kuris sziais metais nei treczdalis nesurinks kiek jis yra nusistates. O prie viso to visas tas Praloto marszrutas labai nelemtai yra nustatytas. Jo Ekselencija Vyskupas Brizgys tik kelios sanvaites priesz ji czia, szitoje apylinkeje apsilanke. Tai Gerbiamojo Praloto atsilankymas vyksta labai nepatogiu laiku.

Iš visu tu musu pastabu, mes norime pasakyti, kad czia ne musu iszeivijos Lietuviai kalti, bet kad visa ta nelemta tvarka kalta.

Mes norejome dar daug kitu klausimų iszkelti apie to isztremimo Komiteto veiklą ir sudarymą, bet paliksime visa tai del velesnio laiko. Gal dar viskas paaiszkes.

Turime pasakyti, kad Praloto Krupavicius kalba mus labai sužavejo. Pralotas yra iszkaltus, sumanus ir apsurkus Diplomatas. Jeigu jis tik suprastu musu iszeivijos žmones, jau visi savo szirdis atidarytu!

NOREJO SUDEGINTI BAŽNYCZIA

PHILADELPHIA, PA. — Gerai kad vienas parapijietis užėjo in Szventos Elenos Bažnyčią ant Penktos ir Godfrey ulycziu ir užtikto jau liepsnojanczia ugni bažnyčios viduryje. Ugniagesiu virszininkas, George Kington sako kad kas nors tydzia norejo ta bažnyčią sudeginti, nes buvo viduryje bažnyčios surinkta visokių popieru ir skuduru ir paskui jie buvo su keliomis žvakėmis uždegti.

Kunigas Thomas J. Harron, Sv. Elenos Bažnyčios klebonas sako kad iszkados padaryta už daugiau negu penkis szimtus dolerių.

Liepsnojanti ugnis buvo vieno parapijietcio užtikta apie antra valanda po pietu. Klebonas sako kad apie asztuoniolika menesiu atgal kas panaszau atsitiko, kai bažnyčią užsidege. Ir tik ana sanvaite kiti parapijietziai rado uždegtas žvakes paguldytas lonkose, kad jos tas lankas uždegtu. Policijantai dabar stengiasi surasti kas taip padare.

Dvylika parinktu Graikų kareivių, Evzones vadinamų atvažiavo isz Graikijos del parodos ir del pagarsinimo savo kraszto. Jie pareina isz tu Graikijos armiju, kurios dabar muszasi su sukilėliais Graikijos kalnuose. Jie czia marszuoja isz eroplano kuris juos atveže isz Graikijos in La Guardia

LEWIS RENGIASI STRAIKUOTI

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

reikalauti, taip anglis pabranginti, kad niekas tu angliu nepirks ir mainieriai gales kitur kur darbo jieszkotis!“

Beveik per visa žiemą dauguma mainieriu dirbo tik tris ar keturias dienas per sanvaite dabar iszrodo, kad jiems dar mažiau darbo bus!

AMERIKAI NAUJOS PAREIGOS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

4—Kas nutare kiek reikes kuriam krasztui pagalbos?

5—Kas bus ingaliotas kara paskelbti?

TREČZIAS LABAI SVARBUS KLAUSIMAS: Tai tos

„Atlanto Sutarties“ priedas ar parama. Prezidentas Trumanas inteiks Kongresui Bylą, praszydamas suvirsz bilijono dolerių, kad butu galima daugiau kariszku ginklu pasiunsti Europos krasztams, taip kaip laivai ir ginklai buvo siuncziami tiems krasztams pirm negu mes stojome in ana kara. Kai mes taip siuncziamė ginklus, mes sakome, kad mes tiems krasztams paskoliname, pažicziname, nors gerai žinome, kad jie mums niekados tos skolos neatsilygins. Tokis biznis yra vadinamas „Lend-Lease.“

Szita parama daug padetu invykinti ir paremti Atlanto Kariszka Sanjunga ar Sutarti.

Ketvirtas teipgi svarbus ir mums daug kasztuojantis klausimas, yra ta taip vadinama „Trumano Tvarka.“

Pinigai, paskirti Graikijai ir Turkijai atsiginti nuo Komunizmo ir nuo Rusijos, jau baigiasi.

Prezidentas Trumanas Kongreso praszyd dvieju szimtu milijonų dolerių del tu dviejų krasztu ateinantiems metams.

O penktas nei kiek ne mažesnis klausimas yra pinigai del musu apsiginklavimo.

Prezidentas Trumanas ne tik praszto, bet stacziai reikalauja, kad Kongresas paskirtu daugiau negu penkiolika bilijonų dolerių Amerikos vaiksui nuo

Liepos (July) menesio.

Kongresas paskyre net daugiau negu Prezidentas Trumanas buvo pareikalaves.

Bet dabar iszkilo kitas labai svarbus klausimas: Kaip tuos pinigus pavartuoti, kaip juos paskirstyti?

Laivynas reikalauja daug dideliu kariszku laivų ir kitu laiku eroplanams vežti.

Oro kariszka jiega, lakunai sako kad svarbiausia ir reikalingiausia kariszka jiega sziaudien turi buti padangese. Už tai, reikia daug dideliu ir greitų kariszku eroplanu.

Armija reikalauja daugiau kareivių, daugiau karabinu, daugiau tanku, daugiau armotu ir daugiau kariszku tvirtovių.

Armijos generolai preparodo, kad net nei Nacių galingi lakunai negalejo nei vieno miesto, nei mažiausio kraszto sumuszt ar užkariauti be marszuojan-

czios armijos. Hitlerio eroplunai paklupde Anglija, bet neužkariavo. Francuzija Hitlerio kareiviai užkariavo, ne eroplunai.

Armija ir laivynas teipgi sako kad ir jiems reikia kariszku eroplanu paremti ir palydėti laivus ir armijas.

Szitus klausimus negreitai iszrisz, nes visu kariszku szaku Generolai ir Admirolai negreitai ir nelengvai pasiduos ar nusileis.

L. TRASKAUSKAS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Laidoja Kunus Numireliu. Pasamdo Automobilius Del Laidotuviu, Kriksztiniu, Vestuviu Ir Kitokiams

:: Reikalams ::

535 WEST CENTRE STREET
Telefonas Nr. 78
MAHANAY CITY, PENNA.

Mokslinczius Pagerbtas

Albert Einstein, tarptautiniai garsus mokslinczius, (po deszinei) priima garbes paliudinima isz Daktaro Israel S. Wechsler. Filosofijos garbingas laipsnis buvo szitam mokslincziui suteiktas Zydu Universiteto, isz Jeruzolimo. Garbingo laipsnio inteikimas atsibuvo in Princeton, N. J., mokslincziaus Einstein namuose.

Daktaras Wechsler yra Zydu Universiteto Remeju Draugystes Pirmininkas Amerikoje.

Profesorius Albert Einstein taip giliai yra isztyres skaiczavimo ir matematikos mokslus, kad mokslincziai sako kad tik dvylika žmonių ant viso svieto randasi, kurie

gali szita mokslincziu supprasti.

Iš visu tu savo giliu mokslu Profesorius Einstein preparodo kad tolumas, judejimas, jiega ir stovintieji dalykai turi daug ka bendra; jis per savo mokslus parodo kad žmones klysta kai jie sako kad trumpiausias kelias isz vienos vietos in kita yra tiesi linija ar tiesus kelias. Paprastai mes sakome ir tikime kad jeigu žmogus nori eiti isz vienos vietos in kita, tai trumpiausias kelias bus jeigu jis eis tiesiai, be jokio užsisukimo. Bet szitas mokslinczius preparodo kad tai netiesa, kad tiesus kelias ne visados yra trumpiausias.

Graikai Ant Parodos

Dvylika parinktu Graikų kareivių, Evzones vadinamų atvažiavo isz Graikijos del parodos ir del pagarsinimo savo kraszto. Jie pareina isz tu Graikijos armiju, kurios dabar muszasi su sukilėliais Graikijos kalnuose.

Jie czia marszuoja isz eroplano kuris juos atveže isz Graikijos in La Guardia

Field, New York miesta.

Graikai sziais metais apvaikszezioja savo szimta ir dvideszimt asztunta meta savo kraszto nepriklausomybes.

Szitie kareiviai atvažiavo vesti paroda ant Fifth Ave., kada visi Graikai iszkilmingai ir triukszmingai czia Amerikoje apvaikszezioja ta

savo kraszto szvente.

Graikijoje szitie kareiviai sergsti savo kraszto karaliu. Nors jie labai keistus drabužius neszioja, bet niekas isz ju nesijuokia, nes jie yra skaitomi kaipo geriausi ir drasiausi kareiviai Europoje.